

Sygn. akt VI GC 982/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 stycznia 2020 roku

Sąd Rejonowy w Rybniku VI Wydział Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: sędzia Justyna Wyrwas – Oliwkiewicz

Protokolant: sekretarz sądowy Elżbieta Radochońska

po rozpoznaniu w dniu 23 stycznia 2020 roku w Rybniku

na rozprawie

sprawy z powództwa R. M. (M.)

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej w W.

o zapłatę

- 1) zasądza od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej w W. na rzecz powoda R. M. kwotę 116,85 zł (sto szesnaście złotych 85/100) wraz z odsetkami ustawowymi od 7 września 2015 roku do 31 grudnia 2015 roku i odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 01 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty;
- 2) oddala powództwo w pozostałym zakresie;
- 3) zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 62,57 zł (sześćdziesiąt dwa złote 57/100) tytułem zwrotu kosztów procesu;
- 4) nakazuje pobrać na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Rybniku:
 - a) od powoda kwotę 76,60 zł (siedemdziesiąt sześć złotych 60/100),
 - b) od pozwanego kwotę 23,86 zł (dwadzieścia trzy złote 86/100).

sędzia Justyna Wyrwas – Oliwkiewicz

Sygn. akt VI GC 982/18

UZASADNIENIE

Pozwem z 3 stycznia 2017 roku wniesionym do Sądu Rejonowego w Bielsko-Białej powód R. M. domagał się zasądzenia od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej w W. łącznie kwoty 7.67,13 zł z tytułu szkód w 8 pojazdach (w tym kwoty 492,00 zł wraz z odsetkami ustawowymi od 22 sierpnia 2015 roku w związku z uszkodzeniem F. (...) o nr rejestracyjnym (...), a także zwrot kosztów procesu. W uzasadnieniu dotyczącym F. (...) podał, że pojazd będący własnością M. B. został 23 czerwca 2015 roku uszkodzony przez sprawcę, którego łączyła z pozwanym umowa ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych. Podnosił, iż na podstawie umowy cesji nabył od poszkodowanego wierzytelność z tytułu ww. szkody. Dochodził kwoty 123,00 zł za oględziny pojazdu oraz różnicy między poniesionymi kosztami najmu pojazdu zastępczego i parkowania, a kwotami wypłaconymi przez pozwanego (196,80 zł i 172,20 zł) (k. 3-10, 93).

Postanowieniem z 27 lutego 2017 roku sprawę - w zakresie roszczenia dotyczącego szkody w pojeździe F. (...) o nr rejestracyjnym (...) – przekazano do tut. Sądu (k. 48)

W odpowiedzi na pozew pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu. Pozwany zarzucił, że okres najmu zostały zawyżony. Podał, że koszty parkowania pojazdu powinny mieścić się w kosztach naprawy pojazdu, ponadto samochód był zaparkowany na terenie warsztatu (k. 102-106).

Sąd ustalił co następuje:

W wyniku kolizji drogowej z 23 czerwca 2015 roku został uszkodzony samochód marki F. (...) nr rejestracyjnym (...) będący własnością M. B. zamieszkałego w P.. Sprawca zdarzenia był ubezpieczony od odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych u pozwanego. Szkoda została zgłoszona pozwanemu 24 czerwca 2015 roku. **(dowód: akta szkody)**

Decyzją z 7 lipca 2015 roku pozwany zakwalifikował szkodę jako całkowitą i przyznał 2.200,00 zł brutto odszkodowania za szkodę w pojeździe. **(dowód: akta szkody)**

W dniu 24 czerwca 2015 roku poszkodowany zawarł z powodem umowę cesji wierzytelność przysługującej mu wobec pozwanego z tytułu zwrotu kosztów najmu pojazdu zastępczego. **(dowód: umowa cesji k. 21)**

W dniu 7 sierpnia 2015 roku powód obciążył poszkodowanego fakturą na kwotę 2.829,00 zł brutto, w tym:

- kwotą 2.164,80 zł brutto za 22 dni najmu pojazdu zastępczego (od 24 czerwca 2015 roku do 16 lipca 2015 roku) przy przyjęciu stawki dobowej najmu w wysokości 98,40 zł brutto,
- kwotą 123,00 zł brutto za oględziny pojazdu,
- kwotą 541,20 zł brutto za parkowanie pojazdu przez okres 22 dni (od 24 czerwca 2015 roku do 16 lipca 2015 roku), przy przyjęciu stawki dobowej parkowania 24,60 zł brutto. **(dowód: faktura VAT k. 22)**

Decyzją z 20 sierpnia 2015 roku pozwany przyznał powodowi 1.968,00 zł brutto tytułem zwrotu kosztów najmu pojazdu zastępczego, weryfikując uzasadniony okres najmu do 20 dni. Dodatkowo przyznał kwotę 369,00 zł brutto tytułem parkowania weryfikując uzasadniony okres parkowania do 20 dni i stawkę do 18,45 zł brutto. Ponadto odmówił przyznania odszkodowania z tytułu przygotowania pojazdu do oględzin. Decyzją z 10 września 2015 roku podtrzymał swoje stanowisko. **(dowód: decyzja pozwanego z 20 sierpnia 2015 roku k. 23, decyzja pozwanego z 10 września 2015 roku k. 24)**

Naprawa pojazdu była ekonomicznie nieuzasadniona. Uzasadniony czas wynajmu pojazdu zastępczego, a w konsekwencji i parkowania, wynosił 21 dni tj. od 23 czerwca 2015 roku do 14 lipca 2015 roku. **(dowód: opinia biegłego K. K. z 25 lutego 2019 roku k. 136-140)**

Sąd zważył co następuje:

Powództwo zasługiwało na częściowe uwzględnienie.

Powód wywodził swe roszczenie z umowy przelewu wierzytelności przysługującej poszkodowanemu wobec sprawcy szkody, ubezpieczonego u pozwanego w ramach umowy ubezpieczenia obowiązkowego odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych.

Stosownie do art. 509 § 1 i 2 k.c. wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią (przelew), chyba że sprzeciwiałoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania. Wraz z wierzytelnością przechodzą na nabywcę wszelkie związane z nią prawa, w szczególności roszczenie o zaległe odsetki.

Zgodnie z art. 822 § 1 k.c. przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ubezpieczyciel zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, względem których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo ubezpieczony.

Podstawowym aktem prawnym regulującym kompleksowo ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone w związku z ruchem pojazdu mechanicznego jest ustawa z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczeń Komunikacyjnych (Dz. U. z 2003 r., Nr 124, poz. 1152 ze zm.) – dalej zwana ustawą. Jej przepisy stanowią *lex specialis* względem art. 822 § 1 k.c., a w sprawach nieuregulowanych stosuje się przepisy kodeksu cywilnego (art. 22 ustawy).

Zgodnie z art. 34 ustawy z ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych przysługuje odszkodowanie, jeżeli posiadacz lub kierujący pojazdem mechanicznym są zobowiązani do odszkodowania za wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu szkodę, której następstwem jest śmierć, uszkodzenie ciała, rozstrój zdrowia bądź utrata, zniszczenie lub uszkodzenie mienia. Ubezpieczeniem odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych objęta jest odpowiedzialność cywilna każdej osoby, która kierując pojazdem mechanicznym w okresie trwania odpowiedzialności ubezpieczeniowej wyrządziła szkodę w związku z ruchem tego pojazdu (art. 35 ustawy). Stosownie do art. 36 ust. 1 ustawy odszkodowania ustala się i wypłaca w granicach odpowiedzialności cywilnej posiadacza lub kierującego pojazdem mechanicznym, najwyżej jednak do ustalonej w umowie ubezpieczenia sumy gwarancyjnej. Kierujący pojazdem ponosi odpowiedzialność za szkody na mieniu, jak i na osobie, wyrządzone w związku z ruchem pojazdu, na zasadzie winy na podstawie art. 415 k.c.

W myśl 361 § 1 i 2 k.c. zobowiązany do odszkodowania ponosi odpowiedzialność tylko za normalne następstwa działania lub zaniechania, z którego szkoda wynikła i naprawienie szkody obejmuje straty, które poszkodowany poniósł oraz korzyści, które mógłby osiągnąć, gdyby mu szkody nie wyrządzone.

Jak wskazano w uchwale 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 17 listopada 2011 roku „odpowiedzialność ubezpieczyciela z tytułu umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za uszkodzenie albo zniszczenie pojazdu mechanicznego niesłużącego do prowadzenia działalności gospodarczej obejmuje celowe i ekonomicznie uzasadnione wydatki na najem pojazdu zastępczego; nie jest ona uzależniona od niemożności korzystania przez poszkodowanego z komunikacji zbiorowej. Ubezpieczyciel ponosi - na podstawie art. 471 k.c. - odpowiedzialność za szkodę wskutek zwłoki w spełnieniu świadczenia ubezpieczeniowego”. Jednocześnie jednak w uzasadnieniu wskazano, iż „nie wszystkie wydatki pozostające w związku przyczynowym z wypadkiem komunikacyjnym mogą być refundowane, istnieje bowiem obowiązek wierzyciela zapobiegania szkodzie i zmniejszania jej rozmiarów (art. 354 § 2, 362 i 826 § 1 k.c.). Na dłużniku powinien w związku z tym ciążyć obowiązek zwrotu wydatków celowych i ekonomicznie uzasadnionych, pozwalających na wyeliminowanie negatywnych dla poszkodowanego następstw, niedających się wyeliminować w inny sposób, z zachowaniem rozsądnej proporcji między korzyścią wierzyciela a obciążeniem dłużnika. Nie jest celowe nadmierne rozszerzanie odpowiedzialności odszkodowawczej i w konsekwencji - gwarancyjnej ubezpieczyciela, co mogłoby prowadzić do odczuwalnego wzrostu składek ubezpieczeniowych”.

Pozwany nie kwestionował legitymacji powoda wynikającej z zawartej z poszkodowanym umowy cesji wierzytelności.

W toku postępowania likwidacyjnego pozwany uznał co do zasady swoją odpowiedzialność za szkodę wyrządzoną w samochodzie poszkodowanego przez osobę objętą u niej obowiązkowym ubezpieczeniem posiadaczy pojazdów mechanicznych. Bezsporne było zakwalifikowanie szkody jako całkowitej. Pozwany odmówił zwrotu kosztów przygotowania pojazdu do przeprowadzenia oględzin oraz częściowo – zwrotu kosztów najmu pojazdu zastępczego i kosztów parkowania.

Jeżeli chodzi o najem pojazdu zastępczego, to stawka dobową była bezsporna (98,40 zł brutto). Jeżeli chodzi o okres najmu pojazdu zastępczego, to wskazać należy, że nie może być okresem dowolnie ustalonym. W przypadku wystąpienia tzw. szkody całkowitej, w wartości szkody mieści się okres, który jest niezbędny do nabycia innego pojazdu

mechanicznego. Ustalając, jakie skutki pozostają w adekwatnym związku przyczynowym ze zderzeniem szkodzącym, uwzględnić trzeba zasady doświadczenia życiowego, indywidualną sytuację poszkodowanego i konkretne okoliczności sprawy. Nabycie nowego pojazdu zawsze wymaga podjęcia określonych czynności organizacyjnych, które winny być przeprowadzone sprawnie i bez zbędnej zwłoki. Istotne znaczenie dla wskazania uzasadnionego okresu najmu pojazdu zastępczego ma moment uzyskania przez poszkodowanego informacji o zakwalifikowaniu szkody jako tzw. szkody całkowitej. Szkada ta ma miejsce, gdy naprawa samochodu jest nieopłacalna, ponieważ jej koszt przekracza wartość pojazdu sprzed zdarzenia wywołującego szkodę, a jej wysokość stanowi różnicę pomiędzy wartością pojazdu sprzed szkody i wartością uszkodzonego samochodu.

Biegły ustalił, że uzasadniony czas najmu pojazdu zastępczego nie powinien przekroczyć 21 dni. Szkada miała miejsce w dniu 23 czerwca 2015 roku, jej zgłoszenie nastąpiło w dniu 24 czerwca 2015 roku, a 7 lipca 2015 roku pozwany poinformował poszkodowanego o zakwalifikowaniu szkody jako całkowitej i przyznał 2.200,00 zł brutto odszkodowania za szkodę w pojeździe. W ocenie tut. Sądu od momentu przekazania informacji o zakwalifikowaniu szkody jako całkowitej poszkodowany mógł rozpocząć poszukiwania nowego pojazdu. Dlatego od 7 lipca 2015 roku należało doliczyć 7 dni na zagospodarowanie wraku i zakup nowego pojazdu. Tym samym najem pojazdu zastępczego powinien zakończyć się najpóźniej w dniu 14 lipca 2015 roku. Strony nie wnosiły zastrzeżeń do opinii biegłego w tym zakresie.

Zastrzeżenia do opinii biegłego wniósł powód w piśmie procesowym z 11 kwietnia 2019 roku (k. 151-152). Zastrzeżenia dotyczyły stawki dobowej najmu pojazdu zastępczego wyliczonej przez biegłego, jednak w niniejszej sąd nie brał pod uwagę opinii biegłego w tym zakresie, gdyż stawka najmu w kocie 98,40 zł brutto była między stronami bezsporna. Wobec powyższego sąd oddalił wnioski powoda o dopuszczenie dowodu z opinii uzupełniającej jako nieistotny dla rozstrzygnięcia sprawy.

W konsekwencji sąd przyjął, że odszkodowanie za najem pojazdu zastępczego powinno wynosić 2.066,40 zł brutto (21 dni x 98,40 zł brutto). W toku postępowania likwidacyjnego pozwany przyznał 1.968,00 zł brutto, do zasądzenia pozostała zatem kwota 98,40 zł brutto.

Odnośnie kosztów za parkowanie pojazdu sąd przyjął, że okres parkowania w przypadku szkody całkowitej powinien pokrywać się z ustalonym uzasadnionym okresem wynajmowania pojazdu zastępczego. W związku z tym (mimo braku formalnego wniosku i nieprzeprowadzenie dowodu z opinii odrębnie ustalenia czasu parkowania) sąd przyjął, że celowe było pozostawianie pojazdu na parkingu u powoda przez 21 dni tj. od 23 czerwca 2015 roku do 14 lipca 2015 roku. W sytuacji, gdy nie doszło do naprawy pojazdu przez warsztat w związku z ustaleniem nieopłacalności naprawy przez pozwanego, nie ma możliwości zaliczenia kosztów przebywania pojazdu w warsztacie do kosztów usługi naprawczej i warsztat ma prawo do żądania wynagrodzenia za przechowanie pojazdu na terenie zakładu naprawczego. Takiego prawa pozwany nie kwestionował na etapie postępowania likwidacyjnego, a jedynie dokonał weryfikacji zasadnego okresu parkowania z 22 do 20 dni. Natomiast w myśl art. 6 k.c. powód nie wykazał zasadności stawki dobowej za parkowanie pojazdu w kwocie 24,60 zł brutto. W szczególności powód nie zgłaszał wniosku o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego celem ustalenia czy zastosowana przez niego stawka jest stawką rynkową. W związku z tym za zasadną przyjęto stawkę uznaną przez pozwanego na etapie postępowania likwidacyjnego w wysokości 18,45 zł.

W konsekwencji sąd przyjął, że koszty parkowania pojazdu powinny wynosić 387,45 zł (21 dni x 18,45 zł brutto). W toku postępowania likwidacyjnego pozwany przyznał 369,00 zł odszkodowania w tym zakresie, do zasądzenia pozostała zatem kwota 18,45 zł.

Co do roszczenia o zwrot kosztów oględzin pojazdu, to powód nie wykazał ich zasadności ani celowości. W toku postępowania likwidacyjnego oględziny przeprowadzane są przez przedstawiciela pozwanego i nie wiążą się z żadnymi kosztami dla poszkodowanego. Powód nie wskazał żadnych przyczyn uzasadniających dokonanie przez niego odpłatnych oględzin pojazdu na rzecz powoda, ponadto nie wykazał czy faktycznie zostały dokonane i jakie czynności

zostały w związku z nimi podjęte. Zatem uznano, że koszty te nie pozostawały w adekwatnym związku przyczynowym ze szkodą.

Mając na uwadze powyższe sąd zasądził od pozwanego na rzecz powoda łącznie kwotę 116,85 zł (98,40 zł + 18,45 zł). O odsetkach orzeczono w oparciu o art. 481 § 1 i 2 k.c. (uwzględniając nowelizację, która weszła w życie od 1 stycznia 2016 roku) w zw. z art. 817 k.c., zasądzając je w wysokości odsetek ustawowych od dnia 7 września 2015 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku, a odsetek ustawowych za opóźnienie od 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty. Jako datę początkową naliczania odsetek wskazano upływ 30 dni od dnia wystawienia faktury VAT za najem, parkowanie i przygotowanie pojazdu do oględzin.

W pozostałym zakresie powództwo podlegało oddaleniu jako bezzasadne.

O kosztach sąd orzekł na podstawie art. 100 zd. 1 k.p.c. dokonując ich stosunkowego rozdzielienia między stronami biorąc pod uwagę wynik sprawy.

Koszty procesu obejmowały łącznie 714,00 zł, z czego:

- powód poniósł 607,00 zł (90,00 zł – tytułem wynagrodzenia pełnomocnika obliczonego zgodnie z § 2 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności adwokackie z dnia 22 października 2015 roku (Dz.U. z 2015 roku poz. 1800), 17,00 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa oraz 500,00 zł tytułem wynagrodzenia biegłego,
- pozwany poniósł – 107,00 zł (90,00 zł – tytułem wynagrodzenia pełnomocnika obliczonego zgodnie z § 2 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych z dnia 22 października 2015 roku (Dz.U. z 2015 roku poz. 1804) w brzmieniu obowiązującym w dacie wytoczenia powództwa oraz 17,00 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa).

Powód wygrał sprawę w 23,75% (z żądanej kwoty 492,00 zł należności głównej zasądzono na jego rzecz kwotę 116,85 zł), zatem winien ponieść koszty procesu w zakresie oddalonego powództwa (76,25% z 714,00 zł = 544,43 zł), a pozwany w pozostałej części (23,75% z 714,00 zł = 169,57 zł). Dokonując rozliczenia kosztów należnych i poniesionych sąd zasądził zatem od pozwanego na rzecz powoda kwotę 62,57 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

W niniejszej sprawie strony powód uiścił zaliczkę na poczet wynagrodzenia biegłego w wysokości 500,00 zł każda. Wynagrodzenie biegłego wyniosło 570,46 zł i zostało wypłacone częściowo z zaliczki powoda (500,00), a częściowo tymczasowo ze środków Skarbu Państwa (70,46 zł). Do nieuiszczonych kosztów sądowych należało doliczyć kwotę 30,00 zł tj. opłatę od pozwu której, mimo ustawowego obowiązku powód nie uiścił. Łącznie nieuiszczone koszty procesu wyniosły 100,46 zł. W związku z tym, na podstawie art. 83 ust. 2 w zw. z art. 113 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych z dnia 28 lipca 2005 roku (tekst jednolity Dz.U. z 2018 roku, poz. 300) sąd nakazał pobrać na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Rybniku, stosownie do wyniku postępowania, od powoda kwotę 76,60 zł (76,25% z 100,46 zł) i od pozwanego kwotę 23,86 zł (23,75% z 100,46 zł).

sędzia Justyna Wyrwas – Oliwkiewicz